

SLOVENSKE NARODNE PRAVLJICE

Je zbral in uredil Alojzi Bolhar. Zapisali so jih različni avtorji, zato je v zbirki moč opaziti razliko med stili. Ta razlike dajejo zbirki pestrost. Jedro pravljic je izrazito človeška in zato mednarodna dobrina.

MOJCA POKRACULJA (Vinko Möderndorf)

Vsebina: Mojca P. je med pometanjem našla krajcar in si zanj kupila piskerček. Vanj je ponoči legla. Ker je bil zunaj hud mraz, je na piskerček prva potrkala lisica. Mojca jo je vzela k sebi, ker je znala šivati. Za lisico so na vrata potrkali še: volk (mesar), medved (čevljar) zajec (šivalec in krojač) in srnjak (drvar). Vsi so prespali pri Mojci. Zjutraj so delali, kar jim je Mojca naročila. Volk je priskrbel tudi med. ko so zvečer zaspali, je lisica hodila lizat med in ga vsega polizala. Da bi ugotovili kdo je lizal med. Vsi so legli na hrbet in se sončiliz odprtimi usti. Lisici je začel med kapati na tla. Hitro se je pobrisala in ga namazala zajcu okrog ust. Zajca so obtožili in mu polomili sprednje noge in se vsi zapodili za njim. Mojca P. je ostala sama, zajec pa ima od takrat dalje še vedno sprednji tački krajši od zadnjih dveh.

Snov: Mojčina dobrota in lisičina zvičajnost, ki pripelje zajca v pogubo.

Tema: Dobrota je sirota

Motivi: noči, mraz, prošnje, dela, kraja, zvičajnost, preganjanje.

Glavni knjiž. liki: Mojca Pokraculja (dobra in gostoljubna) Lisica (zvita, hudobna – zajcu namaže med okoli ust) Zajec: (pošten, ni kriv, po krivem ga obtožijo)

Stranski knjiž. liki: volk, medved, srnjak

Književni čas: 2 dni in 2 noči (noč-spijo, dan-delajo, noč-lisica krade, dan-naženejo zajca) Književni prostor: Mojčin piskerček

Zgradba: enostavna, kratka pravljica

Jezikovne značilnosti: pomanjšalnice (piskerček, zajček, šiviljička), Ukrasni prideniki (hud mraz; močno trkanje, sladko zaspala). Veliko premege govora. Prevladujejo nezapletene podredne povedi.

Lastna interpretacija: Dobrota je sirota (Mojca in zajček). Tudi hudobni rešijo kazni (lisica).

PRAVLJICA O DRAVI (zapisala T. Gospari P. Košir)

Govori o ribiču na Koroškem v času, ko še tam niso poznali rži in pšenice. Kmetje so ju dobili po ribičevi zaslugi, ko je v Dravo iz hvaležnosti vrgel hlebec rženega in pšeničnega kruha.

SLOVENSKE BASNI IN ŽIVALSKÉ PRAVLJICE

Je zbral Alojz Bolhar. Ljudsko slovstvo.

BASEN: je nastala v srednjem veku. Je kratka zgodba, sestavljena iz dveh delov – zgodbe in nauka (včasih kot pregovor). Živali imajo že v naprej dano vlogo – lisica je zvita, sova je pametna, miš je revna...

LISICA IN VEVERICA

Lačna lisica je hotela zvabiti veverico v svoj brlog, da je ne bi ustrelil lovec. Takrat pride lovec s psom in lisico ustrelil. Nauk: kdor drugemu jamo koplje sam vanjo pade.

Snov: živalski svet- resničen svet

Tema: kdor drugemu jamo koplje sam vanjo pade.

Motivi: lisica, zvičajnost, veverica, skrivanje, smrt, mišljenje

Glavna Lika: Lisica – zvita, pretkana, umre Veverica – ne nasede lisici, je pametna

Stranska lika: sta lovec in pes jazbečar.

Književni čas ni določen.

Književni prostor je nekje v gozdu, kjer je votlina in drevesa.

Zgradba: dvodelna (zgradba + nauk)

Jezikovne značilnosti: preproste in podredne povedi. Premi govor, poosebitev živali, ukrasni pridevniki (prijazno pozdravi, brezskrbno jokati)

Interpretacija: če bomo hudobni do drugih do drugih, bo tudi nas kaj slabega doletelo.

PES V JASLIH

Pes ni pustil konjem jesti. Konj mu je rekel, da je nevoščljiv in da jim ne privošči niti tistega, česar ne more jesti. Pes je podoba nevoščljivosti in zavidnosti.

ŽIVALSKA PRAVLICA: Pri njej je na prvem mestu razvedrilo in zabava, pa tudi modrost. V njej prevladuje pravljíčna razsežnost in ne moralno načelo kot basni. Živali še nimajo v naprej dane vloge kot v basnih.

ZAKAJ SOVRAŽIJO PSI LISICO, MAČKA IN ZAJCA?

Pes bi moral čuvati hišo, pa gre po svetu. Vpraša zajca, mačko in lisico, kdo ga oponaša. Lisica mu odvrne, da jazbec pred luknjo. Tam je bila lisičja past, v katero se je pes ujel. Zajec mačka in lisica so odšli v gospodarjevo hišo po dobrote (kokoš, klobaso, zeljnato glavo). Psu so pokazali, kaj so storili in mu rekli, da mora zvesto čuvati dom. Ko se je rešil je odšel domov in bil kaznovan. Psom je povedal, kaj se mu je pripetilo. Od takrat so psi zvestejši gospodarjem. Lisice, mačke in zajce pa sovražijo.

Snov: živalski svet

Tema: ostani zvest gospodarju in ne vrjami vsem

Motivi: čuvanje, laž, ujet pes, kraja, zvičajnost, zvestoba, sovraštvo

Glavni književni liki: pes – vrjame lisici, zvest gospodarju; zasovraži mačke, lisice in zajce.

Lisica – zvita, da psa nadret

Stranski liki: maček, zajec, gospodar, drugi psi.

Književni čas: noč – poletje

Književni prostor: gozd in kmetija

Zgradba: kratka pravljica z enostavno zgodbo.

Jezikovne značilnosti: enostavne-podredne povedi. Poosebljenje živali. Ukrasni pridevniki (lepega poletnega večera, speč zajec, lepa zelnata glava) pomanjševalnica (miška). Premi govor.

Interpretacija: ostati moramo zvesti, da ne trpimo

DRAGI ZAJEC

Ženska proda mesarju svinjo, denar pa skriva v robec. Na poti domov najde zmrznjenega zajca. Zaveže ga v robec, dabi ga doma spekla. Zajec je po poti oživel in zbežal z denarjem vred.

SLOVENSKE LJUDSKE PRIPOVEDI

Je zbrala in uredila Kristina Hrenkova, ilustrirala pa Ančka Gošnik – Godec. Te ljudske pripovedi so prenašali iz roda v rod (Železni prstan, Podganek...) pa tudi Mojca pokraculja.

DENAR NE OSREČI ČLOVEKA

Reven kmet je pevajoč prodajal metle, kar se je bogatašu zdelo čudno. Kmet mu je povedal, da se veseli, ker bo nekaj zaslužil. Bogataš mu je dal lonček z denarjem. Odslej kmet ni več pel. Bogataš mu je rekel, da zato, ker misli le pe na to, da bo lonček poln. Zato mu je rekel, naj prinese da ga napolni. Ta mu je vzel lonček in rekel: »imejte rajši svoj ____ kot moj denar!«

Snov: kmečko življenje v primerjavi z bogataševim.

Tema: denar ne osreči človeka

Motivi: prodaja, petje, radovednost, bogatstvo, revščina, prepevanje

Glavni liki: kmet in bogataš(nebi rad pokvaril kmetu veselja)

Književni čas in prostor nista določena.

Enostavna zgrada, kratka pripovedka.

Jezikovne značilnosti:pomanjševalnica(lonček),ukrasni pivevnik(reven kmet, nek gospod) enostavne podredne povedi. Premi govor.

ZAKAJ TEČE PES ZA ZAJCEM

Zajec j prišel k psu čevlarju, da mu naredi čevlje, ko so bili gotovi, jih je zajec pometil i n z njimi pobegnil, ne da bi jih plačal. Od takrat ga pes lovi.

BISERNICA

(slovenske kratke pripovedi za otroke 19945-1995)

V zbirki je 50 kratkih proznih besedi. Zbrala in uredila Marjana Kobe, ilustrirala Jelka Godec-Schmidt.

Prežihov Voranc – SOLZICE - črtica

V temačni kotanji so rasle solzice, ki se je je Voranc zelo baol. V tej globači je živina rada jedla sočno travo. Enkrat je moral tja gnati živino in je pobegnil ter vso izgubil. Nekega večera si je mati zaželela solzice. To je Voranc slišal in odšel v Pekel po njih ter premagal svoj strah.

Snov: kmečko življenje in avtobiografsko. Tema: premagati strah, da nekoga osrečiš.

Motivi: Pekel, strah, paša, izguba živine, slaba vest, ljubezen do matere,

Književni liki: Voranc: otrok,ki se boji Pekla,ljubi starše in zaradi matere premaga svoj strah. Oče: poštenjak,ne mara laži Mati: ljubeča, ima rada solzice in sina, hvaležna

Kratka črtica,domače besede (globača), pozna pomlad. Če se dovolj trudimo v življenju se da kaj doseči.

Saša Vegri: JURE KVAK KVAK – fantastična pravljica

Je stanoval v bloku na Tržaški cesti skupaj s starši in teto Otilijo,ki jo ima Jure najraje. Nekega dne sta bila s teto sama doma in pri kosilu je bil spet zelo žejen. Popil je več vode kot pojedel juhe, zato se je spremenil v žabo. Teta ga je lahko rešila le, če bo vzela iz hladilnika smetano, posladkane jagode in Jureta nesla v lužo. Ko je teta vse to opravila,se je Jure spremenil nazaj v dečka. Teta je morala obljubiti,da ne bo več pripravljala tolikokrat zelenjavne juhe.

.....ZLATA ČEBELICA: Rdeča kapica.....

PRAVLJICE BRATOV GRIMM (Jakob, Wilhelm)

MIZICA POGRNI SE – klasična aumetna pravljica

Krojač je imel 3 sinove in kozo,dajim je dajala mleko. Zaradi lažnive koze je krojač pognal od doma vse 3 sinove. Ko je spoznal napako, mu je bilo žal kozo pa je pobril in pretepel. Najstarejši sin (mizar) je dobil mizico, ki mu je nudila vse dobrote, vendar mu jo je ukradel krčmar. Drugi sin (mlinar) je dobil osla, ki je bljuval zlato, vendar mu je prav tako ukradel krčmar. Najmlajši brat (strugar) je dobil v vreči kol, kije mlatil ljudi. Namlatil je krčmarja. Ta mu je vrnil mizico in sola. Vrnil se je domov in priredili so gostijo. Koza pa se je od sramu skrila v lisičjo luknjo (pobegneta lisica in medved,čebela jo piči). Koza pobegne za vselej.

Snov: revno življenje

Tema: Trud je vedno poplačan.

Motivi: koza, revščina, laganje, krivica, mizica, kraja, osel, tepež, kol, gostija, sramota

Liki: Krojač (hitre jeze, pravičen), Bratje (delovni, pošteni), Krčmar (tat, nepošten) Koza (laže, sram jo je, ker jo je krojaček pobril, nehvaležna)

Zgradba: kratka pravljica

Jezikovne značilnosti: preproste podredne povedi, premi govor. Pravljicična števila (tri), pomanjševalnice (mizica, listek, živalca) ukrasni pridevki (nekega dne, mrcina nehvaležna), posebitev (koze; mizica pogrnj se)

Interpretacija: Samo z delom lahko obogatimo.

Pepelka, Sneguljčica, Hudič in njegova stara mama (druga dela bratov Grimm)

ANDERSENOVE PRAVLJICE

Hans Christian Andersen (1805-1875) iz Danske

Grdi raček, Deklica z vžigalicami, Stanovitni kositrni vojak

KRALJIČNA NA ZRNU GRAHA

Kraljevič se je hotel poročiti s pravo kraljično. Ob nevihti je prišla na dvor neka kraljična, vsa premočena s cunjami. Trdila je da je kraljična. Tako ji je Kraljica pod žemice nastavila zrno graha. Skozi 20 žemic in 20 pernic je začutila to zrno in s tem dokazala, da je prava kraljična in se poročila s kraljevičem. Zrno pa so dali v muzej umetnin.

Snov: dvorno življenje

Tema iskanje prave kraljične

Motivi: nevihta, noč, grah, poroka, muzej.

Liki: Kraljična (razvajena, ne urejena, umazana od neurja), kraljevič (želi se poročiti), kraljica (želi sinu ugoditi, preizkuša kraljično)

Čas: nekoč

Kraj: dvor

Zgradba: izredno kratka pravljica

Jezik: podredne povedi, bolj zapletene. Premi govor, pravljicično število 20, ukrasni pridevki (prava kraljična, strašna nevihta)

Interpretacija: tako se navadiš, kakor si bil vzgojen in se lahko brez težav znotraj istega razreda poročiš. Če pa si iz revne družine, si ne moreš »privoščiti«

Josip Vandot: KEKEC IN BEDANEC

Stric Mišjek je svaril Kekca, naj ne hodi skozi Rišenico. Ker pa ni ubogal je tam našel možica, privezanega k drevesu in ga rešil. Petelinje pero je menjal z aorlovo. Možica je zavezal Bedanec, Kosobrin se ga je hudo boal, zato je pobegnil, Kekec pa odšel domov. Doma so bili v skrbeh, ker so vedeli, da Bedanec izsledi vsakogar. Tudi Kekca, ki je zamenjal mater, Tinkato in Jerico. Ko mu je zvezan sledil, je oponašal sovo in ugotovil da se jih Bedanec boji. Od Kekca želi, da bi izdal Kosobrinov dom na planotici s skrivnim vhodom. Kosobrin mu je »ukradel« Menaro, ki je služila Bedancu. Kekec ni hotel izdati možica, čeprav ga je Bedanec pretepal. Ponoči je kekec spet oponašal sovo in Bedanca prestrašil. Naslednji dan je bil Kekec zvezan. Bedanec je na sleme priklenil sokoliča, da bo odganjal sove. Lasneje je ujel Kosobrina in ga ubil. Menara potegne z vrvjo na planoto Kekca in Kosobrina. Kekec in Bedanec iščeta vhod vsak iz svoje strani. Kekec najde skrivno pot in pot v bližino domače doline. Tudi Bedanec razbije skalo in jima obljubi, da ju kmalu obiše. Kekec teče po psa Volkca, ki naslednje jutro napade Bedanca in oba padeta v prepad. Kekec reši sokola, Menro odpelje domov, Volkca pokoplje, Bedanca pa niso nikoli našli.

Snov: Kekčeve dogodivščine

Tema: Kekčev pogum

Motivi: prepoved, rešitev, ujetništvo, iskanje, smrt, vnitev

Glavni liki: Kekec (pogumen, pošten, pomaga dobrim ljudem. Neboglji, ko gre skozi Ripenico.) Bedanec (hudoben, lovec, nastavlja pasti, sledi, umre)

Stranski liki: Kosobrin, Menara, mati, Jerica, Tinkara, Volkec

Čas in prostor: poletje. Rišenica, Vršič, Bedančev in Kosobrinov dom.

Zgradba: sintetična

Jezikovne značilnosti: premi govor, primere (kot strela z jasnega), ukrasni pridevniki (debela bukev), narečje (punčara, bajta), vzkliki, pomanjševalnice (možic)

Interpretacija: Vsako zlo je kaznovano, pogum in dobrota nagrajena

France Bevk: PETER KLEPEC

Peter Klepec je revno živel z materjo in kozo Rogačko. Ker mati ni mogla več skrbeti za sina, je ta moral k sosedu v gore past ovce, peter je bil žalosten, ker so ga ostali pastirji topli in mu nagajali, zato si je želel postati močan. Nekega dne je iskal ovce in našel gorsko vilo, ki je spala. Ta mu je v zameno, ker ji je napravil senčico, izpolnila največjo željo. S pomočjo je Peter postal silno močan. Pastirji so se ga bali. Peter se je vrnil k materi in skupaj sta sedaj lažje skrbela za kruh. Peter je pomagal tudi drugim.

Snov: revščina, zaradi katere mora služiti k sosedu

Tema: hrepenenje po moči.

Ideja: »kdor ima moč, je ne sme imeti le zase, temveč mora tudi drugim pomagati«

Glavni liki: Peter Klepec (šibek, droben deček, srečen doma, mora delati pri sosedu, je dobrega srca, postane močan in srečen, pomaga ljudem.

Stranski liki: mati (siromašna, zelo rada ima Petra, ne more več sama vzdrževati, ker je prešibka, da bi obdelala zemljo. Vdova. Srečna ko se Peter vrne močan.) Pastirji (hudobni, Petra pretepajo in ga izkoriščajo. Ko pa le ta postane močan se ga bojijo) Gorska vila (v beli obleki, venec iz planinskih cvetic, hvaležna Petru za senčico, mu pomaga, se spremeni v bel oblačen na nebu)

Čas: v starih časih, pomlad ali poletje Kraj: pod goro, pašniki, jasa pri slapu

Zgradba: sintetična Jezikovne značilnosti: premi govor, preproste povedi. Vzročna podrednja (veznik DA), pomanjševalnice (bajtica, kamnčki, hišica) ukrasni pridevki (borna bajtica, rogata koza...) primera (Peter pa je prvega zgrabil za noge in ga zavrtel, kot da ima f/pračo v rokah) narečne besede (prača, bajta)

Interpretacija: če pomagamo drugim priti do sreče, bomo tudi mi sami.

Frane Milčinski: ZVEZDICA ZASPANKA

Zvečer se zvezde zberejo na nebu, boter Mesec pa jih prešteje (zvezdice zapojejo). Takrat privihra komet Repatec in pove, da je na Zemlji vse narobe: otroci ne spijo, mornarji so zgrešili pot, pesnik ne najde rime na besedo lonec. Zvezdica Zaspanka je zaspala, boter Mesec pa je ugotovil, da ena manjka. Razjezil se je in se odločil, da bo Zaspanko kaznoval s pometanjem Rimske cesre. Ker pa ji je bilo to všeč, se je odločil za drugo kazen. Šla bo na Zemljo in ostala tam tako dolgo, da ji bo kamen spregovoril. Zvezdica je žalostna odšla z Repatcem na Zemljo. Zvezdica je pod ruto skrila zlate lase. Srečala sladoledarja in mu stopila sladolead. Takrat pa je pridiral razbojnik Ceferin in mu ukradel skrinjico. Zvezdica se je odpravila na Sejem dobre volje, kjer je srečala papigo, zamorca in zvezdogleda (dala mu je zlat las, zato da bi lahko pogeldala svoje sestrice in botra Mesca). Ceferin pa je videl lase. Ceferin se je odločil. Da bo pustil goreti luč, da bo prišla Zlatolaska prenočit k njemu, on pa ji bo ukradel lase. Zvezdica pride, začne pospravljati. Vprašala ga

je zakaj je tako skuštran in zakaj ne piše mami, da bi mu poslala glavnik. Ceferin ji ni mogel pisati, ker ni znal napisati beseda LJUBA. Tako Zaspanka nauči pisati in Ceferin dobi srce namesto kamna. Ta se vrne k mami, zvezdica se vrne nazaj na nebo. Sedaj je bilo na Zemlji vse prav in tudi pesnik je našel rimo na besedo lonec – KONEC.

Snov: zamuda na delu Zvezdice Zaspanke

Tema: napraviti človeka dobrega.

Motivi: zamuda, kazen, osamljenost, pohlep, spreobrnjenja, vrnitev.

Glavni lik: zvezdica Zaspanka – kaznovana za zamudo, s svojo dobroto spreobrne razbojnika.

Stranski liki: Ceferin – hudoben razbojnik, postane dober. Boter Mesec- kaznuje Zaspanko. Komet Repatec, zvezdice, sladoledar, papagaj, zamorec, zvezdogled, Pepe Lučka

Čas: 2 noči in 1 dan (noč, dan, noč)

Prostor: nebo, Zemlja, Sejem dobre volje, Ceferonova hiša.

Jezikovne značilnosti: enostavne povedi, premi govor, pomanjševalnice (zvezdice, botrček) ukrasni pridevki (srebrne zvezdice..) + pesem

Interpretacija: Tudi mi lahko spreobrnemo človeka, če želimo – nikoli ni prepozno.

Ela Peroci: ZA LAHKO NOČ

Je zbirka 42 pravljic. Ilustrirala Ančka Gošnik – Godec

MOJ DEŽNIK JE LAHKO BALON

Jelka je imela rumen dežnik. Igrala se je z novo rdečo žogo, ki ji je padla v potok, zato so se njeni domači jezili nanjo. Rekla je čudežne besede: » Moj dežnik je lahko balon, moj...« in se dvignila visoko nad mesto. Ljubljano je videla od zgoraj kot škatlice, ljudi pa kot črne pike. Obkrožila je Lj. Gard, nebotičnike, namesto na Tivoliju je pristala v deželi Klobučarjiji. Tam je našla otrok eiz svoje ulice. Na pecljih so rasli razni klobuki, ki si jih lahko utrgal. Vsevid ji je pokazal žogo, za domače je natrgala nekaj klobukov in odletela domov. Doma so jo že nestrpno pričakovali in se razveselili, ko je prišla. Mama je postala najlepša v Ljubljani, dedek general, babica se je pomladila, teta igralka, oče profesor, sestra Anka pa zlata ribica. Jelka klobuka ni potrebovala, ker je lahko njen dežnik postal balon.

Snov: Jelkino potovanje

Tema: uresničitev želje

Motivi: igranje, izguba, letenje, opazovanje, Klobučarija, vrnitev.

Glavni lik: Jelka: majhna deklica, se ji uresniči želja in njen dežnik postane balon, dobrosrčena.

Stranski liki: oče, mati, sestra, teta, babica, dedek, otroci iz njene ulice.

Čas: pomlad ali poletje

Prostor: Ljubljana, dežela Klobučarija.

Zgradba: umetna pravljica (U, Z, V, R, Z)

Jezik: enostavne povedi, pomanjševalnice (sestra, ribica), ukrasni pridevki (moj dežnik, najlepša mama, zlata ribica), premi govor, personifikacija (žoga mi je padla v vodo).

Interpretacija: če si nekaj močno želiš, se to lahko včasih uresniči.

Muca Copatarica

Hiša številka 3

Rutica, Veljko, Bob, Saša, Tit, Tonka, Nana, Skok, Fantek in bela mačka so prebivalci hiše št. 3, ki jo delavci nameravajo 3x podreti. Hišo št. 3 v Rumeni ulici so črtali s seznama za rušenje.

Lojze Kovačič: ZGODBE IZ MESTA RIČ-RAČ

Je zbirka 20. pravljic, ki jih je ilustriral Milan Bizovičar.

PST VOLK JE V SOBI

Rokec se je prebudil še v temi in zagledal nekaj kar je izgledalo kot rep in mislil, da je volk. Postalo ga je strah (bila je naramnica). Potem je zagledal dvoje oči in spet ga je strah, da se skrije pod odejo in od strahu zaspi. Ko se je svetlem zbudil, je namesto volka bil v sobi velik cvetličnjak. Rokec je na papir napisal: »V TEJ SOBI NIKOLI NI BILO VOLKA IN GA TUDI NE BO. TO SEM NAPISAL ZATO, ČE BI ME BILO ŠE KDAJ STRAH«. Ta napis je obesil na steno in ga zmeraj bral.

Snov: strah

Tema: strah moramo premagati

Motivi: noč, strah, volk, odeja, cvetličnjak, pogum, napis

Glavni lik: Rokec: boji se volka v temi in spozna, da se je bal za prazen nič.

Čas: jutro – tema in svetloba

Prostor: Rokčeva soba

Zgradba: kratka zgodba

Jezik: premi govor, zelo preproste povedi. Pomanjšalnice (Rokec, hlačke). Primere in personifikacije (srce mu je utripalo tako glasno, kot bi imel ob njem ušesa) ukrasni pridevki (čni volk, sončna svetloba)

Interpretacija: nima smisla, da se bojimo v temi, ker na koncu ugotovimo, da nas je strah za prazen nič. Dobro si je obesiti listek in se tako »odvaditi« strahu.

ZGODBA O JEZNEM LENUHU

Okvirno zgodbo, ki jo je Rokcu pripovedovala ptička iz sanj, pripoveduje Rokec avtorju. Gre za jeznega lenuha, ki od jeze, da je tako reven, meče po svoji bajtici predmete in ko zadane, se spremeni v kaj drugega (stena v plot...) od takrat je spal pod milim nebom in iskal svoje štiri stene.

PET BAHACHEV

Pet otrok se na balkonu baha. Eden ima novo puško, druga gre v Kamnik z avtom, tretja ima bluzo, četrta pa knjigo. Rokec ima omarivo, ki postane radio, gledališče, postelja. Ke se je zaprl vanjo je moral počakati mamo, da ga je rešila.

Leopold Suhodolčan: KROJAČEK HLAČEK

Je zbirka 10 fantastičnih pripovedi, v vseh pa nastopa majhen možic – krojaček Hlaček.

RAZBOJNIK CINCIN

Na Sončni ulici je izginila sončna ura, drugi dan je nekdo ukradel klobuke iz trgovine, tretji dan so izginile štruče iz pekarnice. Prebudilo se je vso mesto, saj so vedeli, da je stvari ukradel razbojnik Cincin. Iskali so ga, vendar zaman. Takrat jim je na pomoč priskočil krojaček Hlaček, ki je razbojnika našel z največjo šivanko. Ko mu je prerezal žepe, so iz njih zleteli vsi ukradeni predmeti, razen sončne ure. To so našli, ko je pokukalo sonce. Krojaček Hlaček pa je Cincinu zašil vse žepe in mu na vrat obesil zvonček.

Snov: iskanje ukradenih stvari

Tema: ujetje razbojnika Cincina, ki je kradel ljudem.

Motivi: sončna ura, klobuki, štruče, iskanje, igle, žepi, zvonček.

Glavni lik: krojaček Hlaček: možic, spi v naprstniku, vedno najde rešitev, otroke rad do meje (izkoriščanja).

Stranski liki: razbojnik Cincin, ljudje z ulice

Čas: 4 dni

Prostor: Sončna ulica

Zgradba: sintetična

Jezikovne značilnosti: enostavne večinoma enostavne povedi. Premi govor, pomanjševalnice (krojaček, zvonček). Ukrasni pridevki (razbojnikovi žepi, prva pomoč, sončna ura..) ponavljanje (razbojnik Cincin).

Iterpretacija: krasti ne smemo, ker s tem razočaramo in razžalostnimo druge ljudi.

TELEFON:

Borko, Bine in Breda so se igrali pismo (skakanje z gumico) ker je Borko že drugič izgubil, se je razjezil na njih, češ da goljufata. Vsi trije so se začeli prepirati. Korjaček Hlaček je opazil prepir in jih skušal pomiriti a zaman. Ko se že 3 dni niso videli, je krojaček s škatlo in nitjo »povezal« prijatelje in ti so ponovno postali dobri prijatelji.

VRVOHODEC:

Korjaček Hlaček se je s svojim letčim gumbom odpravil na potovanje. Srečal je žalostnega dečka in se ustavil. Izvedel je, da je deček vrvohodec, ki so mu vzeli vrv. Hlaček mu je ponudil najmočnejši sukanec. Deček ni bil prepričan, da je dovolj vzdržljiv, zato je šel na sukanec prvi krojaček. Ta je kmalu padel a je imel srečo da ravno na slamo. Zdaj je sukanec preizkusil vrvohodec in postal je srečen. Krojaček pa se je s svojim gumbom odpeljal dalje. Ko se je uzrl, si je z žeblijem napravil na gumbu dodatno luknjico.

Vid Pečjak: DREJČEK IN TRIJE MARSOVČKI

Nočni obisk: Drejček se je ponoči zbudul, ker je v kuhinji nekaj zaropotalo. Zjutraj ga mama obtoži, da je pojedel vso marmelado in da laže. Drugo noč mu neznanci polomijo še igrače.

Miš, Maš in Saš: Drejček čaka neznance, ki spet pridejo. Bili so Marsovčki, ki ne bi smeli priti na Zemljo, ker tukaj še vedno potekajo vojne. Drejček jih ne izda.

Teta Meta je videla pošasti: Ker se je Drejček zdel staršem zelo čuden, sta poklicala teto Meto, ki ga je imela zelo rada. Ponoči je teta zalotila Marsovčke in doživela živčni zlom. Ko so videli, da se jih ljudje bojijo, so sklenili, da bodo prestrašili Mihčevega očeta – pijanca.

Mihec ni več tepen: vesoljčki prestrašijo Mihčevega očeta. Mihec dobi zvezek, čevlje in čokolado.

Polet na Luno: Maš ostane doma, ker ima Drejček njegovo obleko. Poletijo na luno, lovijo utrinke in preusmerijo ameriško raketo.

Na Marsu: Marsovski oče dovoli vesolčkom šele 3. noč, da pripeljejo Drejčka na Mars. Drejček napiše mami listek. Vidi Mars z 2. lunama. Spozna nove reči: govoreči stol, steklenice, pravljice, radio. Drejček sliši po radiju, da ga na Zemlji iščejo. Marsovčki mu za spomin podarijo svetlečo kroglico, pas v obliki kravate in gumb. Poslovi se.

Spet doma: oče ga hoče našeškati in Drejček mu razloži, da se je za mir treba boriti. Ne vrjame mu. Po nesreči razbije kroglico. Starša ga peljeta k zdravniku. Ob večerih opazuje Mars. Zaželi si tri bratce.

Snov: prijateljevanje z nezemljani.

Tema: osamljenost majhnega mestnega otroka

Motivi: prijateljstvo, vojna, radodarnost, zaupanje, orožje, osamljenost...

Glavni liki: Drejček (svetlolas, 8 let) Marsovčki: Miš, Maš in Saš

Stranski liki: mama, oče, teta Meta, zdravnik, učitelj, Mihčev oče, Marsovska oče in mati, Kovač Pero.

Čas: 8 dni in pol – ponoči

Kraj: Drejkova soba na Zemlji, luna, Mars

Zgradba: sintetična

Jezik: pomanjševalnice (Drejček, Marsovčki), ukrasni pridevki (leteča cigara, ameriška raketa), komparacije (počasen kot polž), znanstveni izrazi (težnost), personifikacija (prvi krajec je pokukal), premi govor

Interpretacija: ko je otrok osamljen, si želi družbe. Tako si je Drejček izmislil Marsovčke, v resnici pa si je želel bratce.

Polonca Kovač: PET KUŽKOV IŠČE PRAVEGA

Nekoč je bila: lepa mama jazbečarka, ki je skotila 5 lepith kužkov. Živeli so v košari in vsak izmed njih je imel svoj značaj in mamo je zelo skrbelo, kako bodo našli pravega gospodarja.

O jazbečarju, ki je hotel videti svet (Bobi): najbolj radoveden. Padel v premogovo klet. Šel v svet z Miho, oba sta radovedna.

O jazbečarju, ki je hotel vsakega razumeti (Bukso) : je začel hoditi na sosedov vrt in tam ostal, ker je bila osamljena.

O jazbečarju, ki je hotel blesteti (Biser): vzeli so ga bogataši, a se ga hitro naveličali. Našel je drugega – lovca Franceljna, pri katerem je zaslovel zaradi lovskih uspehov.

O jazbečarski deklici mile narave (Bubika): vzame jo Simona, uporniška deklica, ki se od Bubike nauči, da jo imajo kljub vsemu radi.

O zelo trmoglavem jazbečarju (Bolfi): Vzame ga Saško, ki mu je moral govoriti vse nasprotno, da je ubogal. Nekoč ga je povozil avto in tako dosegel, da se niso smeli več voziti po dvorišču.

Jazbečarska mamica pa si je izmišlevala imena na C in iskala novega jazbečarskega očeta.

Snov: življenje jazbečarjev

Tema: vsak najde nekoga s katerim se ujame

Motivi: kužkov, košare, gospodarjev

Glavni liki: mama jazbečarka, Bobi, Busko, Biser, Bubika in Bolfi.

Stranski liki: 100-letna pajka Stane in Cveto, Miha, Mihčeva mama, sosed, Leandra, bogataši, Simonka, Igor, starši, Saško, otroci iz bloka, Boris

Čas je nedoločen,

Prostor: košara, sosedin vrt, dvorišče, premogova klet, hiša bogatašev, krčma, blok

Zgradba: sintetična.

Jezik: kratke, enostavne povedi, premi govor, pomanjševalnice (kužek, čriček) ukrasni pridevki (zelenjavni vrt), personificirani (kužki, pajki, papiga...)

Interpretacija: vsi najdemo nekoga, s katerim se ujamemo v skupnem življenju.

Slavko Pregl: PRIROČNIK ZA KLATENJE

Sestavljen iz 12 zgodbic o »klapi« prijateljev: Andrej, Miha, in Pipe, Žiga, Dušan, Mare

NI BIL POŽAR:

V bližini je veliko novih betonskih cevi, ker so gradili nov blok. Miha se je pokazal po šoli prijateljema Andreju in Pipiju, potem pa izginil med cevi. Prijatelja sta najprej sumila, da tam skrivaj je bombone. Miha pa se je pravzaprav skrival, ker je doma ukradel 3 cigarete in jih med cevmi pokadil. Prvi dan je pozabil doma vžigalice, drugi dan pa se je skoraj zadušil, ampak hotel jih je pokaditi. Takrat sta Andrej in Pipi ugotovila, da jMiha kadi in bila sta jezna, da ni ponudil tudi njima, zato sta ga zalila z vodo. Ko je prišel domov ves premočen, je mami priznal, da je kadir. Mati mu reče naj se preobleče (stori dobro delo).

Snov: fantovske pustolovščine

Teme: kajenje na skrivaj

Motivi:skrivanja, kajenja, kašljanja, vztrajnosti,vode,zvijače,priznavanja in razumevanja

Glavni liki: Miha, Andrej Pipi

Stranski liki: Mihova mama

Čas: 3 dni

Prostor: mesto (dvorišče med bloki),gradbišče

Zgradba:sintetična in analitična(razlaga,zakaj hodi Miha med cevi)

Jezik:enostavne povedi, premi govor, personifikacija (kriku je sledil pljusak vode), ukrasni pridevki (megleni dogodki)

Interpretacija: če kadimo,bomo nekoč kaznovani. Ne z vodo ampak boleznijo ali smrtjo

NAPAKA V RAČUNU

Miha je našel jurja in menil,da lahko najdejo tudi drugi. Po 15min iskanja niso našli ničesar. Miha je po vrjetnostnem računu izračunal,da bi enkrat moral najti tudi oni jurja. Hotel jim je kupiti sladolead, a denarja ni našel. Našli pa so ga Arjan,Sanja in Tilen,ki so si zanj kupili velike sladolede.

ČE BI ŠLI V KINO

Miha,Andrej in Pipi so hoteli v kino,a mame niso dovolile, ker niso dokončali domačih nalog in pospravili. Domislili so se zvijače,kako nevarno je dvorišče in blok,kino pa je najvarnejši prostor. Mame so težko zadrževale smeh,a so jim vseeno dovolile v kino.

Kajatan Kovič: MAČEK MURI

Je trenutno najbolj popularna glasbena pravljica. Sestavljena iz proze in poezije (pesmice nadeljujejo zgodbo). Maček Muri je prva elektronska slikanica. Kovič je pri pisanju imel model črnega mačka Murija. Namenjem otrokom 3-8 let (do 2. razreda devetletke).

Muri se zbudi,gre v krčmo »Pri veseli kravi« na lonček mleka,potem pa na sprehod v Mačje mesto, kjer imajo samo mačje stvari in nobenega psa. Uraduje župan Velik maček. Muri bo kosil v gostilni »Pri črnem mačku« s prijateljico Maco,ki jo kliče 6 mačkov,a gre z Murijem. Mucelj in Macelj(policaja) peljeta Čemblja v zapor,zaradi poskusa ropa banke. Maca se je peljala na avtobusu,ko je nanj padel Feliks in za to dobil kazen (5mačjih dinarjev). Muca in Muri sta kosila. Po kosilu je Muca odšla k Mici (2 otroka Miki in Mika) na klepet. Otroka zaspita. Muri gre na tekmo kjer domači zmagajo 4:0 Muci proti Mačkonom. Z Mavom je šel na veliko mleko, potem pa domov, kjer Muri zapiše v Mačjo knjigo vse pomembnejše dogodke iz Mačjega mesta. Zaspil ob polnoči.

Snov: mačje življenje

Tema: dan v življenju mačka Murija

Motivi: prijateljstva,igre,nogometa,kosila,zabave,spanja

Glavni lik: Maček Muri – stanuje v stari hiši na Vrtni ulici,na obrobju Mačjega mesta.

Stranski liki: Maca, Čombe, Feliks, Mica,Mika,Miki, Veliki sodnik,Mav sodnik Mačkovič.

Čas: 1 dan v življenju mačka Murija

Kraj: Mačje mesto

Zgradba: sintetična

Jezik: ukrasni pridevki (mačja torta), posebitev (cela zgodba),pomanjševalnice (zvonček),premi govor, ponavljanje(mačje), vzklík(»sodnik je bik«) PESMICE:zaporedna rima(aabb), ena kitica, -U

Svetlana Makarovič: MAČJA PREJA

V zbirki so pravljice razdeljene na 7 tematik, pravljič je 56. Znane: Mačja predilnica, Sapramiška, Pekarna Mišmaš, Sovica Oka

Smetiščni muc: (take mačje)

Ponoči se je smetišni muc odpravil na potep. Našel je velik zrezek. Ko je bil že zelo sit, je začel prepevati. Nenadoma ga je nekdo zalil s škaфом vode, muc je pejoč odšel do naslednje hiše, kjer je srečal siamskega muca, ki so ga prav tako okopali, posušili s fenom in hranili le z zdravo hrano. Smetiščni muc sploh ni vedel, kaj to pomeni. Ko pa ga je vprašal siamec kaj ima od življenja, mu je ponosno odvrnil: »Svobodo...če ti to kaj pove!«

Snov: svobodno življenje

Tema: ponočevanje Smetiščnega muca

Motivi: potepanja, zrezka, prepevanja, vode, kopanja, fena, hrane in svobode

Glavni lik: smetišni muc – siv

Stranski lik: siamski muc

Čas: od enajstih ponoči naprej

Kraj: tuja hiša, streha, gosposki vrt

Zgradba: sintetična

Jezenostavne povedi, premi govor, ponavljanje (če ti to kaj pove), pomanjševalnice (gobček), ukrasni pridevki (smetiščni muc), personifikacija

Interpretacija: svoboda je nekaj več, kakor lepota in bogadstvo.

Miška ki skuje srečo: (take mišje)

Miška si je pri kovaču skovala srečo. Ko je šla domov ni srečala mačke, pričelo je deževati, zapihal je veter in doma so ji ukradli le pol zaloge. Za vse dogodke je našla odgovor in bila je srečna s svojo srečo.

Komar ZZ (take vsakršne):

Mlad komar je zašel v razsvetljeno hišo. Ko so ga ljudje opazili, so začeli ploskati. Komar ni vedel, da bo že tako hitro požel tako slavo. Postal mu je nerodno in se je skrtil v temen kot. Ko so šli spat, jih je znova presenetil. Moškega je dva krat pičil, da bi vzbudil njegovo pozornost. Mož je prižgal luč in plosknil. Komar ZZ je umrl, a njegovo življenje je bilo kratko in veselo.

KOSOVIRJA NA LETEČI ŽLICI

Gre za prvo knjigo v seriji, posvečeno kosovirjem (domišljiskim bitjem z živalskim telesom in otroškim srcem). Besedilo je razdeljeno na Kosovirski uvod in 13 poglavij

Glili in Glal sta kosovirja radovedne sorte, zato sta se odločila, da bosta odpotovala na SJV. Na poti je Glili pojedel hudoben črni oblak, a jo je Glal rešil, črnega pa je premagal bel in ga požrl.

Srečala sta snežno sovo, ki sta ji bila kosovirja smešna. Glil je vrgla Glalu paradiznik in padla iz žlice v reko, kjer so živeli krokodili., ter izgubila žlico. V Krokodilji si je Glal poškodoval tačko.

Ko sta zaspala, je Glili pičil pajek Tutaja. Ptič Kvik je Glalu povedal, da je za vedno zaspala. Zbudila se bo le, če bo močno kihnila. Glal jo je odpeljal na goro Sviz, kjer svizci niso poznali rešitve.

Zbudila sta jo smešna pajaca – Vohljaček in Cepetalo (s poprom), kjer sta kosovirja tudi prespala. Zjutraj je deževalo in pajaca sta se močno bala Deževne tete. Ko je prišla, so ji zlomili dežnik in teta je izginila.

Kosovirja sta se skregala zaradi vetra prepirljivca. Spustila sta se k jezeru, kjer je gos štela svoje tri goskice.

Vrabcem jima je povedal, da je za hribom mesto, kjer živijo ljudje. V mestu sta se Glil in mačka stopli, ker sta obe trdili, da sta lepši.

Otroci so hoteli kosovirja odnesli domov. Glili je ušla in rešila Glala. Spat sta šla k hiši z leno mačko. Starki sta »podarila« paradižnike – kriči od veselja. Kivik jima pove, da je pri sraki našel Gilino žlico. Odpeljala sta se do srakinega gnezda.

Videla sta da tudi ljudje letijo, vendar z letali. Prijela sta se za letalsko krilo in odletela – prispela sta naravnost v Kosovirijo.

Snov: življenje kosovirjev

Tema: potepanje kosovirskih mladičev

Motiv: žlice, paradižnikov, letenja, živali, ljudi, letala

Glavna lika: Glil in Glal – kosovirja, prijatelja, oba zelo radovedna in trmasta

Stranski liki: črn in bel oblak, snežna sova, krokodil, ptič Kivik, pajek Tutaja, Vohljaček, Deževna teta, veter prepirljivec, gos in trije mladiči, vrabec, 2 mački, otroci, starka

Čas: zima (sneg)

Kraj: Kosovirija, Krokodilija, mesto...

Zgradba: sintetična Jezikovne značilnosti: enostavne povedi, premi govor, personifikacija, ukrasni pridevki (leteča žlica), pomanjševalnice (krokodilček)

Interpretacija: Povsod je lepo vendar doma je najlepše.

Bogdan Novak: NININA PESNIKA DVA

Razdeljen je na 28 poglavij. ... pomenijo začetek novega poglavja

Bil je začetek novega šolskega leta. Nina je v razred dobila 2 nova sošolca, ki sta se vanjo zaljubila (Boris in Borut). Punce so hodile zvečer v Saksa ali Turista. Imela je prijateljice: Simono, Nadjo in Majdo. Sestro Ano, mamo Vesno in očim Golob Aleš (oče-pijanec.) Majda se je začela drogirat. V saksu je Nina srečala Nika, ki ji je bil takoj všeč, Nadja ji ga je predstavila. Boris bi rad, da Nina poje v bandu, a noče. Povabi jo na večerjo v kitajsko restavracijo, kjer ga Nina zavrne, ker je zagledana v Nika, ki se ji ni oglasil 1 teden po poljubu. Saj je odšel z dedkom v Nemčijo od koder ji je pisal in prinesel kaseto Willieja Nelsona. Ko sta šla domov, sta se poljubljala... z njim se je vse pogosteje dobivala in z njim izgubila nedolžnost, ko jo je povabil na večerjo k njemu domov. Po tem je dolgo ni poklical in šla je k njemu domov in se ponovno prepustila. Čez čas je v Saksu opazila, da pleše ovijalke s Simono in tudi njej je poklonil isto kaseto. Po poročilih so povedali, da se je Boris ponesrečil pri planinarjenju. Za Ninin 17. rojstni dan, je mislila, da je zanosila. Golob je šel po test, ki je bil negativen. Šla je na koncert in pela za Borisa. Obiskala je tudi njegov grob, kjer sta se srečala z Borutom. Šla sta na tortivo in postala dobra prijatelja.

Snov: odraščujoča mladina 20. stoletja

Tema: ljubezenska

Motivi: Nine, ljubezni, sanjarjenja, prijateljic, droge, družine, nočnih zabav, naivnosti, kasete, laži, smrti, žalostne pesmi, gorba, prijateljstva

Glavna oseba: Nina – stara 17 let, dijakinja 2. letnika

Stranske osebe: Ana, Vesna, Aleš Golob, Majda, Nadja, Simona, Bosris, Borut, Nik, profesorji

Čas: september – pomladi

Kraj: Ljubljana – Poljanska gimnazija, Turist, Saks, Nikov dom pri babici in dedku, kitajska restavracija, park, Ninino stanovanje, pokopališče.

Zgradba: sintetična nekaj retrospektivami (prof. Korožetova)

Jezik: dialog, razmišljanje (monolog), retrospektiva, sleng (matka), personifikacija (Ninina roka je izginila), ukrasni pridevki (temno stopnišče), pomanjševalnice (srčerk), pesem (priredba Rolling Stonesov – Knocking..), vzkliki (O, puncu)

Interpretacija: Naivnost mladih deklet in izkoriščevalnost fantov...

Bina Štampe Žmavc: MUC MEHKOŠAPEK

V Drvečem mestu se je vsem mudilo, vsi so drveli na svoje strani in nihče ni imel čisto nič časa. Celo slaščičarne niso imele stolov, ker ni nihče imel časa, da bi tam posedal. V tem mestu je živel tudi deček Maj. Ime je dobil po najlepšem mesecu, on pa niti ni vedel kako meseci sploh izgledajo, saj ni bilo nikoli dovolj časa za kaj takega. Maja so vsi preganjali. Mama ga je preganjala k vstajanju, oče h kosilu, učiteljica (hitreje rešil nalogo), slaščičar (ko si je ogledoval slaščice), cvetličarka (kupoval rožo za mamin RD)... poleg vsega je moral narediti še domačo nalogo.

Nekega večera si je ob nalogi zaželel nekaj časa zase. Takrat je k njemu prišel muc Mehkošapek in Maj je ob nalogi zaspal, muc pa na njegovem zvezku. Ko je mama videla domačo nalogo brez napak, se je zelo razveselila. Maju se je zdelo čudno, ker je imel v zvezku polno čačk in napak, preden je zaspal. Drug večer se je Mehkošapnik spet ulegel na Majev zvezek in spregovoril. Pomagal mu je delati naloge, Maj pa si je po muckovem nasvetu vzel zanj vsak dan malo časa. Fant je spoznal, da si mormo tudi zase vzeti nekaj prostega časa in prav tako za muco.

Maj svoje velike skrivnosti ni mogel izdati, vendar bi rad pomagal tudi drugim otrokom. Muc mu je pomagal tako, da je na šole poslal obvestila. Sporočila, z naslednjo vsebino: »Če se vam mudi, si vzamite vsaj za eno muco časa.«, so bila povsod. Otroci so se začeli čudno vesti, ravnatelj pa je pobesnil, ker sporočil ni razumel, v nasprotju z učiteljico Rimanko in učiteljem Tangensom. V zbornico je pritekla tajnica Šilček, ki je ravnatelj histerično povedala, da je v šoli ogromno število živih muc. Ravnatelj je hotel, da jih polovijo, a so se otroci raje igrali z njimi in jih odnesli domov. Tako so otroci razumeli sporočila muca Mehkošapka.

Kmalu so obvestilodrojeli tudi odrasli z ravnateljem vred. Mesto se je popolnoma spremenilo. Slaščičarne so dobile stolčke, namesto številke na urah so bile muce, dobili so novo mersko enoto za čas. Tudi mi si moramo vzeti eno muco časa in morda se nekoč izkaže, da je naša muca čudežna Mehkošapka.

Tema: časovno preve obremenjeni ljudje

Snov: nekaj časa si moramo vzeti zase.

Ideja: » Svet je veliko lepši, če si ga malce počasneje ogledaš. Kadar si najbolj utrujen, živčen in nestrupen, si vzami vsaj za muco časa, pa bo vse mehkeje, lažje in bolj prav teklo.«

Motivi: mesta, preganjanja, domače naloge, muca, obvestila, lova, prostega časa...

Čas: ni določen.

Prostor: Drveče mesto, Majev dom in šola

Glavni liki:

MAJ: ni vedel kako izgledajo meseci, ni imel časa, vsi so ga preganjali, površen pri nalogah. Pomaga mu muc. Spozna, da si mora vzeti čas zase. Rahločuten do drugih otrok, vreden zaupanja.

MUC MEHKOŠAPNIK: najprej pomaga Maju, kasneje vsem prebivalcem mesta, da spoznajo da si je treba vzeti čas zase.

Stranski liki: mama, oče, učiteljica, cvetličarka, ravnatelj, Rimanka, Tangens, gospa Šilček.

Zgradba: sintetična – vse se odvija sproti. Vrh je odlomek, kjer muc spregovori in predstavi idejo.

Jezikovne značilnosti: - kratke povedi, enostavne in podrede. Premi govor

- Retorično vprašanje: »Le kdo bi mogel sede zapravljeti čas in se sladkati s slaščicami«
- Pomanjševalice (hipček, smrček, kužušček) Onotomija (mjav, mjav)
- Ekspresivni izrazi: pomlatiti (hitro pojesti)
- Stopnjevanje: mačice, muce, mačke Ukrasni pridevki: drveči čas, bel laboratorij

- Personifikacija: »Muc je dobre volje pomežiknil Maju«
- Tripičje ali več končnih ločil hkrati: »Mar se mu sanja...?!«
- Emocionalni klicaji: »Kje pa!«

Interpretacija: Ljudje smo dan danes preobremenjeni s časom in preveč hitimo. Vzeti si moramo nekaj časa zase in svoje najdražje ter ljubljence.

Dim Zupan: MAŠČEVANJE STRAŠNE JUHICE

Sklop 20 kratkih zgodb (črtic)

MAŠČEVANJE STRAŠNE JUHICE

Maja je bila ves dan doma poredna in je nagajala še pred spanjem. Ko je zaspala, ni imela mirne noči. K njej je prišla juhica – ogromna polvinilasta vreča, polna juhe in zečenjave in jo hotela pohrustati iz maščevanja, ker je Maja ni marala. Maja se je prestrašena zbudila in pri kosilu hotela imeti zvrhan krožnik juhe. Vsem se je zdelo čudno, ker niso vedeli za maščevanje juhice.

Snov: Majine sanje

Tema: slaba ves zaradi neubogljivosti

Motivi: nagajanja, spanja, juhice, kosila, presenečenja

Glavna oseba: nagajiva Maja

Stranski liki: strašna juhica, mama

Čas: 1 dan in pol(cel dan, noč in čas kosila)

Prostor: Majina soba, jedilnica

Zgradba: sintetična

Jezikovne značilnosti: enostavne povedi, premi govor, pomanjševalnice (juhica), personifikacija (juhica je odprla velika usta), ukrasni pridevki (velika usta..)

Interpretacija: moramo biti pridni, da ne bomo imeli nočnih mor

DVE, TRI O BOŽIČKU (Miha laže Maji, da ne vrjame v Božička)

UČNA URA V ŽIVALSKEM VRTU: mali šimpanz ne sme oponašati ljudi, ki se pačijo. Maja misli da sta opici dolgočasni

Goran Gluvič: FANTJE, ŽOGA PUNCE

Je razdeljena na 40 kratkih poglaviji, ki so oštevilčena.

Miran je osmičar, ki živi le za košarko. Žare, Jani in Vili so ustanovili tolpo, Miran se jih ni bal. Miran je s Stašem zaigral košarko za stavo in izgubil, zato je moral osvojiti sošolko Tino, ki je bila vsem nedostopna. Miranu se je začel prikazovati možic Pantalone in mu govoril košarkarska pravila. Andreja je bila Miranova sošolka in sosedka. Zafrkavala ga je da je zaljubljen v košarko. Miran je Tini res rekel, da je zaljubljen vanjom zato ga je bilo kasneje tudi sram. Na treningu so fantje morali pri strogem trenerju Vojtki delati sklece za vsako malenkost. Pantalone je Mirana spet obiskal v garderobi. Košarkarji so se pripeljali na tekmo z Vičani. Med poukom je Miran dobil listič, če je res zaljubljen, od Tine, ki ga je prebral na glas. Na šolo je prišla Prekmurka Anja, v katero je Miran 2x trčil in se zaljubil na tekmi z Vičani je Miran gledal le Anjo, ki je sedela na tribuni in vse zgrešil, zato je dobil zamenjavo, da so na koncu le zmagali. Žare se je zaljubil v Anjo, Tine pa ni bilo 1 teden v šolo, zato sta jo Miran in Pero obiskala in videla da zna igrati košarko. Miran ji prizna, da jo je osvajal le zaradi stave, Pero pa je bil res zaljubljen vanjo. Izve, da je Tina vedela za stavo in brila norce iz njega. Najel je »detektiva« Zdravca iz 8.c, da bi ugotovil, kdo je Pantalone. Zdravc ugotovi, da je možic povezan z Miranovo mamo, ko sliši njun pogovor. Zdravc obišče Miranove

starše in ugotovi, da jim je vseeno za košarko, njemu pa za poklic staršev. Fantje v Brinju na tekmi zmagajo. Pero spremlja Tino in se osmeši. Zdravc obišče Petra Kralja (Pantalone). Žare se »poboljša«, Anja postane Miranova punca. Zdravc zaslišuje tudi Mirana in misli, da ima do staršem maščevalen odnos. Žare vrže na koš iz sredine igrišča. Miran postane zelo čuden. Anja in njen oče obiščeta gledališkega upravnika. Psiholog Sajko in Zdravc se skupaj peljeta na tekmo v L.J. Miran zagleda na tribuni Pantalonija, starše... Žare je prišel na tekmo, ker je mislil, da bodo metali na koš iz sredine za milion SIT. Miran dobro igra, naenkrat pa ga noge ne ubogajo. Fizioterapevt Jovo ga zmasira. Brinje na tekmi zmaga, Žaretova tolpa razpade. Po tekmi odidejo na premiero, kjer Zdravc ponovno sliši dialog med Miranovo mamo in Kraljem – Pantalone.

Snov: življenje mladih košarkašev

Tema: šport in ljubezen

Motivi: košarke, ljubezni, stave, izgube, privida, zmage, premiere

Glavna oseba: Miran (8.b – košarkar)

Stranske osebe: Staš, Pero, Tina, Anja, Jaka, Žare, Vili, Jani, Jovo, Vojtka, Vanda, Miranovi starši, Pantalone, gledališki upravnik, Anjin oče.

Čas: Valentinovo - pomlad (1 ali 2 meseca)

Kraj: Brinje, Ljubljana (hala Tivoli), gledališče

Zgradba: sintetična

Jezik: premi govor, ukrasni pridevki (vrhunski košarkaš), pomanjševalnice (bradica, čepica, možicelj), personifikacija (»trebušnjaki pomagajo«)

Interpretacija: V mladostniških letih je zelo težko povezati šport, ljubezen, zato nastanejo težave.

Feri Lainšček: MISLICE

ZGODBA: 10 pravljic s čarom in izročilom ljudske pravljice.

Mož in žena sta živela v leseni hišici s svojimi 7 otroki. Vsi so odšli od hiše, le Jerica je ostala doma. Starša sta jo priganjala, da večno ne bosta živela in da naj gre služiti. Zgodilo se je, da je grof razpisal delovno mesto za gosjo pastirico. Jerica je odšla s svojo gosko. Opazil jo je glavni pastir in jo izbral, ker je tiho stala v stran od množice. Sedem dni je morala pasti 77 gosi in če eno izgubi, bo morala 1 leto pomivati posodo. Vse gre po maslu le šesti dan zvečer pride glavni kuhar in si zaželi eno gos, ki bi jo rad jedel grof. Po dolgem prigovarjanju mu izroči, vendar le pod enim pogojem, da bo celo pot tiščal nos goski pod rep, da ji črede ne bi pregnal. Jerica je vseeno imela 77 gosi, ker je svojo dala v čredo. Ko pastir zjutraj prešteje gosi, se ne more načuditi in je prepričan, da se je zgodil čudež. Jerica mora opraviti še drugi test. Grofu pa ni šlo v glavo, kako je možno delati čudeže. Vsak dan jo je hodil obiskovat in se spoprijateljila. Ko mu je nekega dne povedala svojo skrivnost, se je grof začel smejati na ves glas. Vzel jo je za ženo in na njeno željo niso jedli gosi.

OSEBE: Jerica, grof, njeni starši, glavni pastir

KRAJ: podeželje, grad, grajsko dvorišče

ČAS: odraščanje in življenje Jerice

TEMA: Jerica ni želela zapustiti doma, ko odide je postala grofica

MOTIV: čudež, delo, poroka, grofov smeh

SNOV: ljudska

PRIPOVEDOVALEC: tretjeosebni

Astrid Lindgren: PIKA NOGAVIČKA

ZGODBA: 3knjige. Prva knjiga ima 11 poglavij.

PIKA ZAČNE HODITI V ŠOLO

Tomaž in Anica sta se vsako jutro okoli osmih odpravila v šolo. Morala sta mimo vile Čira Čara in hrepeneče gledala, kako Pika uživa na svojem vrtu. Pomislila sta, da bi bilo dobro, če bi vsi trije skupaj hodili v šolo. To sta ji predlagala in ji predstavila šolo z najlepše strani. Pika je spoznala, da bo, če bo hodila v šolo, lahko imela počitnice, ki jih drugače nima. Sklenila je, da pojde v šolo, a ob osmih je bilo prezgodaj. V šolo je odšla ob desetih s svojim konjem. Pognala se je v razred in sedla v klop, ne da bi prej kaj vprašala. Učiteljica ji je zaželela dobrodošlico. Hotela je odkriti, koliko Pika že zna. Vprašala jo je seštevanje, a ji je Pika odvrnila, da bi to ona morala že vedeti. Zato sta z računanjem končali. Učiteljica je poskusila z abecedo. Pokazala ji je ježa in črko j. Pika je trdila, da je to narobe palica z manjšim drekcem na vrhu in se spraševala, kaj ima jež opraviti s tem. Ob črki k je povedala zgodbo o tem, kako se je spopadla v Indiji s kačo velikanko. Zdaj je učiteljica poskusila z risanjem. Čez čas je opazila, da Pika riše po tleh. Svoje dejanje je pojasnila z razlago, da svojega konja ne more stlačiti na list papirja. Učiteljica je ostale učence poslala ven in ji povedala, daje razočarana in žalostna. Pika se ji je opravičila. Za slovo je učiteljici podarila zlato uro. Še pred odhodom pa je ostalim razložila, da v Argentini je več počitnic kot šolskih dni in med poukom jedo bombone, učiteljice pa jim jih odvija iz papirčkov. Nato je odjezdila domov.

OSEBE: Pika Nogavička, učenci in učiteljica, konj

KRAJ: vila Čira Čara, šola

ČAS: čas šole

SNOV: Pika gre prvič v šolo

TEMA: Pikina radovednost, neprimerno obnašanje

MOTIVI: konj, seštevanje, abeceda, papir, zlata ura

JEZIK: okrasni pridevki, premi govor, primera ali komparacija

ZVRST: umetna proza

VRSTA: pripoved

ZGRADBA: sintetična in analitična

Alan Aleksander Milne: MEDVED PU

ZGODBA: 10 poglavij, vsako poglavje je neke vrste zgodba.

2. poglavje: V KATEREM GRE PU NA OBISK IN PRIDE V ZAGATO

Medved PU se je nekega dne sprehajal po gozdu in brundal pesmico. Prišel je do peščenega brega, v katerem je bila velika luknja. V tej luknji pa je živel zajec. Pu se povabi na obisk in zleze v zajčjo luknjo. Zajec ga seveda pogosti. Ker pa Pu zelo rad je, postane tako debel, da ne more več ven. Zajec ga hoče potisniti, a ne gre. Zato gre po Christopherja Robina, ki odloči, da mora Pu shujšati. Pu mora ves teden hujšati, zajec pa na zadnjih šapah suši brisače. Po enem tednu Puja spravijo iz luknje. Hvaležno je pokimal prijateljem, si veselo zabrundal in nadaljeval svoj sprehod po gozdu. CR pa ljubeče pogledal za njim in zamrmral: »Neumni star medo!«

ZVRST: proza

VRSTA: povest

ZGRADBA: sintetična

OSEBE: medved Pu, zajec, Christopher Robin

KRAJ: gozd natančneje zajčja luknja
ČAS: ne moremo točno določiti
SNOV: Pujeve dogodivščine s prijatelji v gozdu
TEMA: prijateljstvo med gozdnimi prebivalci
MOTIVI: prijateljstva, požrešnosti, dobrote,
JEZIK: premi govor, pomanjševalnice, vzkliki, poosebitve

Roald Dahl: MATILDA

ZGODBA:

To je zgodba o majhni deklici z imenom Matilda, ki za svoja leta duševno nadpovprečno razvita. Njena starša sta robota in se zanjo ne zanimata, tako tudi ne vesta za njene lastnosti. Rajši gledata TV in tisto malo starševske vzpodbude, ki jo kažeta, je namenjena bratu Mihi. Brat naj bi nasledil očeta v trgovini z rabljenimi avtomobili. Matilda začne na skrivaj hoditi v knjižnico, medtem ko njena mami gre na tombolo. Knjižničarka Felc jo vodi pri branju in ji izbira tudi knjige za odrasle. Matilda dajo v šolo, kjer navduši svojo učiteljico Medico z branjem in računanjem medica se obrne na ravnateljico Volovškovo, ki je nasilna in hudobna, ter upa, da bo omogočila Matildi prehod v višji razred. Ravnateljica zavrne prošnjo. Otroci velikokrat zagodejo ravnateljici, vrhunec pa doseže, ko Matilda s pogledom premakne kozarec tako, da se razlije po njej. Matilda odkrije, da je ravnateljica Medici teta in skrbnica in uživa v njeni dediščini ter ji krade denar. Medica pa živi v revščini. Matilda izpopolni svojo moč in jo preiskusi na ravnateljici. Na tablo napiše z lebdečo kredo grozljivo sporočilo mrtvega očeta od Medice in ravnateljica v grozi zbeži za zmeraj. Tako Medica dobi svoje imetje. Medtem se zakonca Pelin v naglici pripravljata na beg iz države, da bi se izognila sodišču. Matilda zmedena zbeži k Medici, ona pa se ponudi, da bo njena skrbnica. Pelinova sta brezbrizna in z besedami »ena skrbmanj« prepustita Matildo njeni učiteljici Medici.

ZVRST: proza

VRSTA: fantastična pripoved

OSEBE: Matilda, Medica, ravnateljica, zakonca Pelin

KRAJ: mesto, Matidin dom, šola, knjižnica

ČAS: ni natančno določen

SNOV: okultizem (nauk o skrivnih močeh)

TEMA: zatiranje šibkih

MOTIVI: nadpovprečno razvit otrok, rahločutnost, sovraštvo, razpadla družina, revščina, izkoriščanje

JEZIK: vulgarni izrazi, sleng, narečni izrazi, kletvice

Antoine de Saint Exupery: MALI PRINC

ZGODBA:

Mali princ prihaja iz stereoida B 612, ki je komaj večji od hiše. Doma je imel cvetlico, ki pa mu je lagala. Zato se je odločil, da pobegne. Poslovil se je od cvetlice, počistil tri vulkane in se odpravil na asteroide 325 – 330. Na prvem je prebival kralj z ogromnim plaščem, ki je pokrival cel planet. Na drugem je živel Domišljavec, na tretjem je živel pijanec, ki je sedel pred praznimi steklenicami. Na četrtem je bil trgovec, ki je štel zvezde, da bi bil bogat. Na petem je živel svetilničar, ki je vsako minuto 2x prižgal svetilko. Na šestem je domoval geograf, ki mu je svetoval, da naj obišče tudi Zemljo. Ko je prišel na Zemljo, ni ničesar videl. Prvič sreča le kačo, cvetlice in kup vrtnic. Tedaj je prišla tudi lisica. Princ jo prosi, da naj se igra z njim. A ona mu odgovori, da ni udomačena. Princ jo udomači in pravi, da ga bo vedno nosila v spominu

zaradi pšenične barve. Ko se poslavlja, mu pove eno misel: »Kdor hoče videti, mora gledati s srcem. Bistvo je očem nevidno.« Ko odhaja, vidi še železniškega kretničarja. Tako je mali princ šele v pilotu, ki je zasilno pristal v puščavi, našel prijatelja. Nato se vrne na svoj planet k svoji roži, ki je tako dragocena, ker jo je ljubil.

ZVRST: proza

VRSTA: fantastična pripoved

ZGRADBA: sintetična in analitična

OSEBE: mali princ, pilot, lisica, kača, cvetlica

KRAJ: Zemlja, asteroid B 612 in ostali planeti

ČAS: enoletno bivanje malega princa na Zemlji.

SNOV:

TEMA: potovanje malega princa, spoznavanje pravih vrednot

MOTIVI: lisica, trgovec, prijateljstvo

IDEJA: kdor hoče videti, mora gledati s srcem. Bistvo je očem nevidno.

JEZIK: je zelo razgiban dvogovori, vzkliki, okrasni pridevki, nedokončane misli, kratke povedi, prenesen pomen.

John Ronald Reuel Tolkien: HOBIT

ZGODBA: 10 poglavij

Hobit Bilbo Bogataj živi v duplini pod zemljo. Hobiti so ljudstvo majhne rasti, golobradi, stpala imajo pokrita z gosto rjavo dlako, ki pokriva tudi glavo. K njemu na obisk pride Gandolf, skrivnostni čarovnik. Bilbo se ga hoče rešiti in res se čarovnik poslovi. Naslednji dan ga obišče še 13 škratov. Med njimi je najpomembnejši Thorin. On hoče s pomočjo tovarišev in Bilbom pridobiti zaklad. Njihova dogodivščina jih popelje najprej v samotno deželo, kjer jih zalotijo hudobni Ajdi, ki so škrate zavezali v vreče. A na njihovo srečo jih reši čarovnik. Odpravijo se naprej in se ustavijo pri prijatelju vilincev Elrondu, ki je znal brati mesečeve rune. Thorin je namreč imel zemljevid svojega očeta. Na kuverti je bilo zapisano geslo za skrivni vhod v samotno goro. Utaborijo se v votlini, vendar jih napadejo Grdini. Pri sebi imajo dva meča: Sekač grdinov in Tolkač sovragov. Z njima si pomagajo in se rešijo, le Bilbo pade nekam v globino. Pri tavanju v globini najde čarobni prstan. Na koncu pristane pri vodi in se sreča z Gollumom, ki sta si zastavljala uganke in se reši iz rova. Medtem izve, da ta prstan ima moč nevidnosti. To izkoristi in se spet sreča s škrtati. Sedaj jih napadejo še Vargi (volkovi). Tokrat srečajo orle, ki jih prenesejo do gnezd. Ko si opomorejo, jih orli prenesejo čez Megleno goro do Roglja, kjer živi Bearn. Ta jih nasiti, jim dodeli konje in jim svetuje, naj hodijo po pragozdni poti. Od te se ne smejo odaljiti, drugače bodo zašli v težave. Odidejo čez Mračni les in zopet naletijo na težave. Na koncu zagledajo svetlobo, ki prihaja od vilincev. Vilinci ugrabijo Thorina, ostale pa napadejo pajki. Reši jih Bilbo s svojo nevidnostjo, a naslednji dan so zaprti v ječah vilinskega kralja. Rešijo se s pomočjo praznih sodov in prispejo v Jezerno mesto, kjer živijo Jezerjani. Nato odidejo do Samotne gore, kjer iščejo skrivni vrh. Rov najde Bilbo in sreča strašnega zmaja Smauga. Spet jih napadejo Grdini in v hudem boju je smrtno ranjen Thorin. Zdaj bo vladal na gori njegov bratranec Doin, Bard pa je na novo ustanovil mesto. Bilbo in čarovnik pa sta se vrnila domov. Po tej pustolovščini je začel pisati spomine, ki jih je naslovil »Tja in spet nazaj«.

ZVRST: proza

VRSTA: fantastična pripoved

OSEBE: Bilbo, čarovnik, 13 škratov, vilinci, sovražniki

KRAJ: dežela Hobitov, Samotna gora, vilinski dvor

ČAS: april do 22. junija 1342 po hobitskem času

SNOV: pravljичno pustolovska

TEMA: dogodivščine hobita Bilba in škratov (iskanje zaklada)

IDEJA: dobrota se poplača

MOTIVI: prijateljstvo, prstan, orel, ključ, sreča, zaklad, pajki

PRIPOVEDOVALEC: prvoosebni

UMETNA DRAMATIKA

Pavel GOLIA: PRINCESKA IN PASTIRČEK

Je igra za mladino, razdeljena na 5 dejanj.

PRVA SLIKA: (pred tetino kočo)

Veterani pridejo iz lova, pojejo koračnico. Tetka in Boštjanček poslušata, pride princeska. Guvernanta ne pusti, da se družita, ker je Boštjanček reven. Princeska bi se morala družiti z motenim Pepčkom. Na gradu je velika pojedina, kuharču pa zmanjka gosi, zato prosi tetko zanje. Ta mu jih ne da, zato jih veterani postrelijo, da bodo lahko jedli. Boštjanček joka, ker so mu pobili goske. Tolaži ga princeska. Pride botra Šuma in ju povabi k sebi. Guvernanta odvede princesko.

DRUGA SLIKA: (dvorana v gradu)

Princeska hoče pastirčka na pojedini. Guvernanta reče lovci, da gre ponj in ga kasneje odpelje globoko v gozd. Princeska to sliši, razbije krožnik in razsuje pogačo (za to ktiva Guvernanta). Pridejo gostje in Boštjanček. Zmoti jih kuharček, princeska in Boštjanček pobegneta in gredo ju iskat.

TRETJA SLIKA (gozd, noč)

Prispeta do botre Šume, spoznata prijazne medvede. Veterani, Trebušček, Pepček, Šiba se ustrašijo medvedov in pobegnijo. Boštjanček in princeska dobiata domotožje in odideta v spremstvu medvedov.

ČETRTA SLIKA (krčma, jutro)

Veterani zbudijo krčmara, se dogovorijo da bodo rekli graščaku, da so medvedi pojedli otroka. Pridejo še Trebušček, Pepček in Šiba. Medvedje in otroka pojedjo njihovo hrano, ko zbežijo in odidejo domov. Veterani se pobarvajo z rdečo barvo.

PETA SLIKA (dvorana)

Otroka poveta, kaj se bodo veterani zlagali in jih skrita čakata z medvedki. Veterani lažejo, otroka pa prideta iz skrivališča. Veterani obljubijo da ne bodo več lagali. Boštjanček in teta prideta živet na grad, veteranom je odpuščeno in medvedki ostanejo na dvoru.

Glavna lika: Princeska in pastir Boštjanček

Stranski liki: graščak, guvernanta, g. & ga. Trebušček, g. & ga. Šiba, Pepček, tetka, načelnik veteranov, 8 veteranov, kuharček, lovec, krčmar, botra Šuma, medvedje, žabe, zajčki, gosi, gostje pri graščaku.

Tema: spopad med revščino in bogatstvom

Snov: laž ima kratke noge

Motivi: revščine, prijateljstva, »nažiranja«, laži...

Čas: 2 dni: dan, noč, jutro

Zgradba: sintetična

Jezik: ni veliko didaskalij, dvogovor, ponavljanje (urno, urno), Pesmice

Frane Puntar: TROBENTICE

ZGODBA: deklica sesa hišo, mama ji pravi, da bi najprej morala postlati posteljo, toda ne more, ker medek še spi in sanja hruške (deklica mu hoče posesati sanje, ta se zbudi). Žaba se uči v šoli reganja. Medved piše (tajnik) pismo o hruškah. Mama in deklica kuhata, pojeta. Najprej je bila velika tišina iz katere so nastale trobentice, kasneje glasba in vse stvari na svetu, tudi zvezde.

Snov: nastanek sveta

Tema: cilj življenja je zmeraj lep (trobentice – rožice)

Motivi: pospravljanja, spanja, šole, tišine, trobentic

Glavni lik: deklica

Stranski liki: mama, žaba, medved, »šefica«, učiteljica

Čas: 1 dan

Prostor: hiša, šola (luže), medvedova pisarna

Zgradba: sintetična, pripovedovanje o nastanku sveta

Jezik: dvogovor, pesmi

Interpretacija: v vsakem slabem je nekaj dobrega (trobentice, ki nas lahko razveselijo)

Leopold Suhodolčan: SREČNA HIŠA DOBERDAN

Je mladinska komedija, zgrajena iz 3 dejanj.

ZGODBA:

1. DEJANJE: Razbojniki se odločijo, da bodo srečno hišo spremenili v nesrečno. Prvi bo poskusil Ošpica. Najprej misli, da je ubil Melono, Boštjana in barbaro. Misli, da je uspel, ko le ti začnejo premikati mizo, omaro.. za kazen ga preoblečejo v babico.
2. DEJANJE: razbojnik Ostriga poskuša uničiti družinsko srečo. Hoče jih streti z besedami, z nezaupanjem...misli, da je babica privid, ki je umrla pred 7.leti. boštjan se preobleče v policaja in oba prestraši. Od strahu se Ostriga preobleče v branjevko.
3. DEJANJE: Ropotaj pa hoče z agresijo uniliti družino. Tomaž in Boštjan naščuvata Ošpico in Ostrigo drugega proti drugem. Ropotaju povesta kdo sta, on se preobleče v mlekarico. Skregajo se in odidejo. Srečna hiša Doberdan pa ostane srečna.

Snov: sovraštvo in škodožljivost

Tema: temne, zle sile skušajo z vsemi sredstvi onemogočiti mirne srečne hiše (svet), a pri tem ne uspejo zaradi trdoživosti tistega dobrega, kar živi v ljudeh.

Motivi: razbojnikov, sreče, spletke, agresije, pretkanosti...

Čas: ni natančno določen – vrjetno 1 dan

Prostor: hiša družine Doberdan (Mačji zaliv)

Zgradba: sintetična

Jezik: premi govor, malo didaskalijev, pesmice

Boris A. NOVAK: NEBESNO GLEDALIŠČE

Je igra za otroke.

ZGODBA: Ptice oblaku prerokujejo, da bo popotnik, ker bi rad pokukal čez rob obzorja. Od letal ni ničesar izvedel, ker se jim preveč mudi, tudi zmaja »odvelečjo« otrocki. Oblak se je odločil, da bo moral sam do

obzorja, če bo hotel kaj izvedeti. Prišel je do drevoreda, vprašal koliko je do obzorja, malda drevesa mu niso odgovorila. Prišel je do zvonika in mu povedal da bo toča, ker pridejo oblaki divjaki. Kmetje so točo preprečili in oblak je nadaljeval svojo pot ter srečal mavrico. Prišel je do vznožja gore, pokukal čez in ... videl novo pokrajino z novim obzorjem. Odločil se je, da bo raziskal obzorja. Golobje pismonoše so raznosili razglednice oblakovim prijateljem, oblak pa se je odpravil na pot.

Snov: iskanje obzorja

Tema: otroška (oblakova) radovednost

Motivi: ptic, oblaka, obzorja, letal, dreves, zvonika, gore...

Glavni lik: oblak popotnik

Stranski liki: 3 ptice, 3 letala, zvonik, kmetje, lepotica mavrica, 3 drevesa v drevo(ne)redu, oblaki divjaki, ropotala, zmaj, Modra gora, 3 golobi pismonoše.

Čas: nedoločen

Prostor: nebo

Zgradba: sintetična

Jezik: pesmi, dvogovor, malo didaskalij, poosebitve oblaka

Interpretacija: otroška domišljija nima meja. Ko hočejo nekaj izvedeti, ne odnehajo.

Alenka Goljevšček: ČUDEŽNI KAMEN

Je za mlade, ima fantastične elemente, sestavljena pa je iz 2 dejanj, razdeljenih na prizore.

Zgodba: iz 9. dimenzije pade v Alešovo in Tomaževo sobo Gurgl, ki pove, da je prišel po čudežnem kamnu. Spoprijateljijo se in gredo iskat čudežni kamen. Najprej ga iščejo pri Izohipsi, potem v mestu – telefonska govornica pove, da so ljudem oprali možgane in o čarobnem kamnu več nič ne vedo. Vprašajo še miličnika, blagajničarko, upokojenca, gledalce, obrtnika... Matkina prijateljica vrne fikus, ki ga pijanec poškoduje. Ko umira, pove kje najde čudežni kamen – ob svitu na gori, ko mu bo zlatorog povedal, kje ga najti. Z Matko se odpravljajo na Komno po čaroben kamen, vendar jim elektronski glasovi skušajo preprečiti. Odpotujejo z avtobusom.

2. dejanje: Bele žene ljudem ne dovolijo _____ zemlje, dokler jih Gurgl ne prepriča. Prikličejo Zlatorogov glas, ki jim pove, da je čaroben kamen v najgloblji dvorani Zmajeve jame. Odpravijo se tja in napodejo jih 3 pošasti. Odženejo jih, vendar Aleš umre. Gurgl najde čudežni kamen in ga položi Alešu na srce, ta se zbudi. Zvečer Kamnožer odpotuje na Mesec po žarku pleza in oblubi, da se bo vrnil.

Snov: človek vidi le materialne dobrine

Tema: iskanje čudežnega kamna

Osebe: kamnožer Gurgl, tomaž, aleš, matka Izohipsa (učiteljica GEO), meščan, miličnik, blagajničarka, upokojenec, gospa s košaro, pijanec, 2 obrtnika, učenci, stranke v samopostrežni, bele žene, pošati, Zlatorogov glas, kovinski glas, ženski glas

Motivi: iskanja, prijateljstva, čarobnega kamna, pošasti, Izohipse

Čas: pomlad

Prostor: soba, šola, park, trgovina, gora (Komna), Zmajeva jama,

Zgradba: sintetična

Jezik: veliko didaskalij, pesmi, fantazijski elementi, poosebitve (telefon govori)